

साना किसान विकास लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.

केन्द्रीय कार्यालय, काठमाडौं, नेपाल
पद : वरिष्ठ सहायक, श्रेणी : सहायक, तह : ५ को
आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

१. यस पाठ्यक्रमको आधारमा निम्नानुसार दुई चरणमा परीक्षा लिइने छ :

	परीक्षाको प्रकार		पूर्णाङ्क	
पहिलो चरण	लिखित परीक्षा	सहकारी ऐन, लघुवित्त ऐन, नियम, आन्तरिक कार्यविधिहरू र लघुवित्त व्यवस्थापन	१००	३ घण्टा
दोस्रो चरण	अन्तरवार्ता		२५	
जम्मा			१२५	

- लिखित परीक्षाको भाषाको माध्यम नेपाली वा अंग्रेजी वा नेपाली र अंग्रेजी दुबै हुन सक्नेछ।
- पहिलो चरणको लिखित परीक्षामा सफल भएका उम्मेदवारहरूले मात्र दोस्रो चरणको परीक्षा (अन्तरवार्ता) मा भाग लिन पाउनेछन्।
- प्रश्न निर्माण गर्दा एउटै प्रश्नमा दुई वा दुई भन्दा बढी भाग वा एउटै प्रश्न अन्तर्गत दुई वा दुई भन्दा बढी टिप्पणीहरू सोध्न सकिनेछ, र प्रत्येकमा अङ्क तोकिएको छ।
- प्रश्न निर्माण गर्दा पाठ्यक्रममा समावेश भएका अङ्कभार अनुसार सबै एकाईलाई समेटिनेछ।
- प्रश्नको प्रकार तथा अङ्क विभाजन तल प्रस्तुत गरिएको चार्टमा उल्लेख भए अनुसार हुनेछ।

खण्ड	प्रश्नको प्रकार	प्रश्न तथा अङ्कभार
क	संश्लेषणात्मक प्रश्न	८ प्रश्न X ५ अङ्क = ४० अङ्क
ख	तर्क युक्त विश्लेषणात्मक प्रश्न	४ प्रश्न X १५ अङ्क = ६० अङ्क

- यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम, नीति तथा निर्देशनहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ।
- यो पाठ्यक्रम मिति २०८२/११/२७ देखि लागु हुनेछ। यस भन्दा अगाडि लागू भएको माथि उल्लिखित पद र समूहको पाठ्यक्रम खारेज गरिएको छ।

साना किसान विकास लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.

केन्द्रीय कार्यालय, काठमाडौं, नेपाल
पद : वरिष्ठ सहायक, श्रेणी : सहायक, तह : ५ को
आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

विषय : सहकारी ऐन, लघुवित्त ऐन, नियम, आन्तरिक कार्यविधिहरु र लघुवित्त व्यवस्थापन

एकाइ १. संगठन तथा मानव संसाधन व्यवस्थापन

अङ्कभार- १०

- संगठन परिचय, संगठनात्मक संरचना, संगठनका प्रकार, उद्देश्य, संगठनात्मक वातावरण, संगठनात्मक परिवर्तन र विकास
- संचार प्रणाली, वित्तीय संस्थागत सुशासन
- व्यवस्थापनको अवधारणा, सिद्धान्त, प्रकार तथा कार्यहरु, नेतृत्व विकास, निर्णय प्रकृया, कर्मचारी उत्प्रेरणा, व्यवस्थापनका नविनतम् चुनौतीहरु, व्यवस्थापन सूचना प्रणाली र यसको आवश्यकता
- समय व्यवस्थापन, द्वन्द्व व्यवस्थापन, संकट व्यवस्थापन र गुनासो व्यवस्थापन
- कार्य विवरण, कार्य विश्लेषण, उत्प्रेरणा, पुरस्कार तथा दण्ड सजाय, कार्य सम्पादन मूल्यांकन, वृत्ति विकास योजना
- कर्मचारी व्यवस्थापन, कर्मचारीको आचार संहिता, तथा सामाजिकीकरण

एकाइ २. साना किसान विकास कार्यक्रम तथा लघुवित्त

अङ्कभार- १५

- साना किसान विकास कार्यक्रमको उत्पत्ति, विकास, नवप्रवर्तन (Innovation), सञ्चालन, व्यवस्थापन तथा विद्यमान अवस्था
- साना किसान कृषि सहकारी संस्था लि. को स्थापना, व्यवस्थापन, गतिविधि, उपलब्धी र चुनौतिहरु
- साना किसान विकास लघुवित्त वित्तीय संस्थाको स्थापना, व्यवस्थापन, गतिविधि, उपलब्धी र चुनौतिहरु
- साना किसान विकास लघुवित्त वित्तीय संस्थाबाट सञ्चालन भएका विभिन्न परियोजना तथा कार्यक्रमहरु
- शाखा आत्मनिर्भरतामा प्रभाव पार्ने तत्वहरु
- लघुवित्त संस्था तथा सहकारीमा उपयोग भएका वित्तीय सूचकहरु
- लघुवित्त क्षेत्रमा देखिएका समस्या र सुधारका उपायहरु
- साना किसान कृषि सहकारी संस्थाहरुमा देखिएका समस्या तथा चुनौतिहरु र सुधारका उपायहरु
- थोककर्जा प्रदायक संस्थामा देखिएका चुनौति तथा सोका समाधानका उपायहरु

एकाइ ३. साना किसान लघुवित्त वित्तीय संस्थाको संगठन, मानव संसाधन तथा व्यवसाय व्यवस्थापन,

अङ्कभार- २५

- कर्जा लगानीमा कर्जा विश्लेषणको महत्व, साना किसान विकास लघुवित्त वित्तीय संस्थाको कर्जा विश्लेषणका महत्वपूर्ण अंगहरु, कर्जा विश्लेषणका चुनौतिहरु, कर्जा विश्लेषणका सीमाहरु,
- साना किसान विकास लघुवित्त वित्तीय संस्थामा उपयोग भएको जोखिम विश्लेषण तरिका, जोखिमका प्रकारहरु, जोखिम पहिचान तरिका, जोखिम न्यूनीकरणका उपायहरु, समस्या तथा चुनौतिहरु, सुधार गर्नु पर्ने पक्षहरु
- साना किसान विकास लघुवित्त वित्तीय संस्थाले संस्था स्तरीकरणका लागि अपनाएको स्तरीकरण मोडल, संस्था स्तरीकरणका मुख्य अंगहरु, संस्था स्तरीकरण गर्दा हुने फाइदाहरु,

साना किसान विकास लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.

केन्द्रीय कार्यालय, काठमाडौं, नेपाल

पद : वरिष्ठ सहायक, श्रेणी : सहायक, तह : ५ को

आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

- साना किसान विकास लघुवित्त वित्तीय संस्थाको वर्तमान अनुगमन निरीक्षणको अभ्यास, अनुगमन निरीक्षणको समस्या तथा चुनौतिहरु र सुधार गर्नु पर्ने पक्षहरु
- संस्थागत विकासको औचित्य तथा महत्व, संस्थागत विकास गर्न अपनाइएका विभिन्न विधिहरु र तिनको प्रभावकारीता,
- Word, Excel, Powerpoint, Loan Management System, Computer System (Input Device, Output Device), Operating System, Application Software, MS Office System
- बैंकिङ्ग क्षेत्रमा Core Banking System (CBS) को आवश्यकता, महत्व, भूमिका, यसको कार्यान्वयन गर्दा ध्यान दिनुपर्ने विषय तथा सम्भावित जोखिमहरु
- डिजिटल जोखिम तथा सोको सुरक्षा व्यवस्था ।
- चिठ्ठीपत्र लेखन, पत्राचार, दर्ता चलानी, फाइलिङ्ग
- सञ्चार व्यवस्था र कमी कमजोरी र यसका अवसरहरु,
- लेखा तथा अभिलेख व्यवस्थापन र सुधारका अवसरहरु
- कार्यालय व्यवस्थापन कमी कमजोरी र सुधारका अवसरहरु
- टिप्पणी, आन्तरिक पत्र (मेमो) तथा व्यवस्थापन सूचना प्रणाली र यसको महत्व, प्रतिवेदनका प्रकार र कमी कमजोरी तथा सुधारका अवसरहरु
- शाखा व्यवस्थापन तथा यसका चुनौतिहरु
- वित्तीय संस्थाहरुको वित्तीय सूचकहरु
- Income and Expenditure A/C, Profit & Loss A/C,
- Depreciation, Reconciliation, Ratio Analysis,
- Capital Budgeting, Profitability, Debit & Credit Rules

एकाइ ४. ऐन, नियम, नीति तथा निर्देशनहरु तथा आन्तरिक कार्यविधिहरु

अङ्कभार- ५०

क) ऐन, नियम, नीति तथा निर्देशनहरु

अङ्कभार - २०

- सहकारी ऐन २०७४, सहकारी नियमावली २०७५,
- नेपाल राष्ट्र बैंकद्वारा लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुका लागि जारी गरिएको एकिकृत निर्देशनमा उल्लेखित निम्न पक्षहरु : कर्जा सापटको वर्गिकरण, वित्तीय ग्राहक संरक्षण सम्बन्धी व्यवस्था, संस्थागत सुशासन सम्बन्धी, कर्जा तथा सापटको सीमा र ब्याजदर सम्बन्धी व्यवस्था, सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतंकवादी कार्यमा वित्तीय लगानी सम्बन्धी व्यवस्था ।

ख) वित्तीय संस्थाको आन्तरिक नीति तथा कार्यविधिहरु

अङ्कभार- ३०

- आर्थिक प्रशासन विनियमावली , २०८०
- कर्मचारी सेवा विनियमावली , २०८०
- कर्जा नीति तथा कार्यविधि, २०८०
- कार्यालय सञ्चालन कार्यविधि, २०८१
- कर्जा असुली कार्यविधि, २०८०
- जोखिम व्यवस्थापन नीति तथा कार्यविधि, २०८०
- साभेदार संस्था अनुगमन तथा निरीक्षण निर्देशिका, २०८१

साना किसान विकास लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.

केन्द्रीय कार्यालय, काठमाडौं, नेपाल
पद : वरिष्ठ सहायक, श्रेणी : सहायक, तह : ५ को
आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

- सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारण सम्बन्धी कार्यविधि, २०८०
- Integrated Information Technology Policy and Procedures, 2025
- वित्तीय संस्थाको आ.व. २०८२/८३ को बजेट तथा कार्यक्रम
- वित्तीय संस्थाको केन्द्रीकृत लेखा तथा कोष व्यवस्थापनका लागि आवश्यक प्रकृयाहरु

***** समाप्त *****